

УДК 338.12:636.5.033
JEL: Q11, Q12, Q13

Ірина Салькова

Вінницький національний аграрний університет
Україна

КОН'ЮНКТУРА РИНКУ М'ЯСА ПТИЦІ В УКРАЇНІ

У статті описано стан кон'юнктури ринку м'яса птиці в Україні. Визначено конкурентні переваги виробників і надано характеристику основним тенденціям на ринку м'яса птиці. Досліджено баланс попиту й пропозиції м'яса та м'ясопродуктів в Україні. Окреслено фактори, що стримують розвиток ринку м'яса птиці. Визначено потенційні можливості для розвитку галузі та конкурентоспроможності українських виробників м'яса птиці на зовнішньому та внутрішньому ринку.

Ключові слова: кон'юнктура, ринок, ціна, м'ясо птиці, виробництво, попит, споживач.

Ірина Салькова

Вінницький національний аграрний університет
Україна

КОНЪЮНКТУРА РЫНКА МЯСА ПТИЦЫ В УКРАИНЕ

В статье описано состояние рынка мяса птицы в Украине. Определены конкурентные преимущества производителей и охарактеризованы основные тенденции на рынке мяса птицы. Исследован баланс спроса и предложения мяса и мясопродуктов в Украине. Определены сдерживающие факторы развития рынка мяса птицы. Определены потенциальные возможности для развития отрасли и конкурентоспособности украинского производителя мяса птицы на внешнем и внутреннем рынке.

Ключевые слова: конъюнктура, рынок, цена, мясо птицы, производство, спрос, потребитель.

Iryna Salkova

Vinnitsia National Agrarian University
Ukraine

STRUCTURE OF THE POULTRY MEAT MARKET IN UKRAINE

The purpose of this paper is to carry out a marketing research of the state and structure of the poultry meat market in Ukraine; to identify the factors that hold back and stimulate the development of the poultry market and potential opportunities for growth. The competitive advantages of producers are determined and the main trends in the poultry meat market are characterized. The balance of supply and demand for meat and meat products in Ukraine has been

studied. The Herfindahl-Hirschman index was used to determine the level of competition in the chicken meat market, which showed the disadvantages of competition in the market. The market is monopolistic, which poses a threat to the development of competition. The constraining factors of poultry meat market development are determined. Based on the conducted research, potential opportunities for the development of the industry and the competitiveness of the Ukrainian poultry meat producer in the external and internal market are identified.

Key words: conjuncture, market, price, poultry meat, production, demand, consumer.

Постановка проблеми. Виробництво м'яса птиці є галуззю, що найбільш динамічно розвивається в м'ясопродуктовому підкомплексі АПК України. Протягом останніх років виробництво курятини постійно зростає та забезпечує населення поживними продуктами харчування. Галузь досягла швидких темпів розвитку та експорт її продукції демонструє позитивні тенденції. Актуальність вивчення тематики кон'юнктури ринку м'яса птиці зумовлена тим, що розвиток виробництва продукції птахівництва неможливий без дослідження стану ринку, економічної ситуації, що склалася відносно попиту, пропозиції, рівня цін, товарних запасів, становища основних підприємств-конкурентів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми ринку м'яса та його розвитку висвітлено в працях таких учених–економістів, як: А. Даниленко [2], М. Зубець [1], М. Ільчук [6], М. Присяжнюк, П. Саблук [1], С. Сендецька [4], І. Коновал, О. Кирилук [6], І. Салькова [7–9] та ін.

Учені А. Даниленко, Л. Сатир, О. Шуст у своїй статті розглядають основні механізми (програми), що застосовують уряди окремих держав для забезпечення паритету цін на продукцію АПК. Проведений компаративний аналіз зарубіжного досвіду моніторингу паритету цін в АПК свідчить про поширену практику застосування індексного методу розрахунку цінового паритету в контексті забезпечення державного регулювання цінової політики в АПК та продовольчої безпеки держави [2].

Питанню розвитку птахівництва як перспективної галузі АПК, що здатна забезпечити продовольчу безпеку країни, приділено значну увагу науковців у всьому світі. Зокрема, у центрі уваги науковців екологічність і якість продукції на світовому ринку [11]. Особливого значення розвиток птахівництва та ринку м'яса набуває для Азії, оскільки ця галузь може вирішити продовольчу проблему й забезпечити населення поживними продуктами харчування. Так, С. Діарра у своїй статті досліджує проблеми розвитку галузі в Південно–Тихоокеанському регіоні [12]. У Світовому журналі з птахівництва Д. Вонг наголошує на необхідності розвитку птахофабрик для забезпечення продовольчої безпеки в умовах обмежених ресурсів [13].

Однак, ураховуючи динамічність сучасної економіки, світові тенденції, високий попит на м'ясо птиці на внутрішньому та зовнішньому ринку необхідним є дослідження кон'юнктури ринку м'яса птиці.

Мета статті – дослідження кон'юнктури ринку м'яса птиці в Україні, стримувальних і стимулювальних факторів його розвитку, балансу попиту та пропозиції, визначення потенційних можливостей для зростання.

Виклад основного матеріалу дослідження. Для завоювання стійких позицій на ринку виробнику необхідно мати високий рівень якості та цінової конкурентоспроможності. М'ясо курей завойовує стійкі позиції на продовольчому ринку України та з кожним роком збільшується обсяг виробництва через попит на внутрішньому та зовнішньому ринку. Якщо на початку 2000-х років в усіх категоріях господарств налічувалося лише 123,7 млн голів птиці, то вже у 2015 р. її чисельність зросла майже на 73,5 % [3; 7]. Виробництво більшої частки продукції здійснюють промисловим шляхом, що забезпечує її високу технологічність і якість.

Українські виробники птахівницької галузі завойовують стійкі позиції на ринку за рахунок якісних характеристик продукції та цінової конкурентної переваги в порівнянні з імпортною аналогічною продукцією. На підприємствах галузі застосовують корми з меншою кількістю штучних добавок під час відгодівлі, а також використовують переваги зберігання продукції з урахуванням короткого шляху “від птахофабрики до столу” [9]. Про задоволення якістю продукту на внутрішньому ринку свідчить високий попит населення та рівень споживання продукції – 23,4 кг на людину, що більше, ніж у країнах ЄС. Також високого рівня розвитку досягла й експортна діяльність, адже Україна ввійшла до ТОП-10 світових експортерів м'яса птиці. Стратегічним продуктом агропромислового виробництва України є м'ясо курей з обсягом виробництва 1200 тис. т на рік [5].

Виробництво м'яса птиці демонструє позитивні тенденції до зростання. Так, у січні – травні 2017 р. українські господарства виробили 964 тис. т м'яса всіх видів, що на 0,2 % більше порівняно із відповідним періодом попереднього року. Виробництво м'яса птиці за вказаний період зросло на 0,5 %, тоді як виробництво інших видів продуктів–конкурентів зменшується, зокрема, свинини зменшилося на 2,8 %. За інформацією органів статистики, станом на 01 червня 2017 р. порівняно з відповідною датою минулого року поголів'я ВРХ скоротилося на 1,0 %, свиней – на 8,3 %, а поголів'я птиці зросло на 1,4 % [3].

Досліджуючи баланс попиту та пропозиції м'яса і м'ясопродуктів в Україні, визначено, що споживач зазвичай віддає перевагу саме м'ясу птиці, що значно перевищує споживання яловичини та свинини (табл. 1).

Нарощування поголів'я м'яса птиці пояснюється інвестиційною привабливістю, оскільки для досягнення кондиційної ваги курятини потрібен значно менший період часу, ніж для виробництва ВРХ, дефіцит м'яса якої, призвів до значного нарощування поголів'я птиці. Найбільше поголів'я птиці нині зосереджено в Київській (27,3 млн голів) і Вінницькій областях (27,0 млн голів). Значне поголів'я зосереджено в Черкаській області – 24,6 млн голів, Дніпропетровській – 18,1 млн голів і Херсонській – 12,6 млн голів птиці. Разом у цих областях утримують 51,1 % усього поголів'я птиці в Україні [3] (рис. 1).

Дослідження кон'юнктури внутрішнього ринку м'яса птиці засвідчило, що, згідно з балансовими розрахунками, протягом п'яти місяців 2017 р. порівняно з відповідним періодом 2016 р. наповнюваність внутрішнього ринку м'ясом і

м'ясопродуктами майже на 5,0 % нижча, зменшення на ринку м'яса птиці становило відповідно 5,3 % [5].

Таблиця 1

Баланс попиту й пропозиції м'яса та м'ясопродуктів в Україні, тис. т

Показник	2017 р. (очікуване)	У тому числі:			Січень–травень 2017 р. (факт)	У тому числі:		
		яловичина	свинина	м'ясо птиці		яловичина	свинина	м'ясо птиці
Попит на продукцію	2520	369	856	1242	1035	124	366	535
Внутрішнього ринку – всього*	2220	329	846	992	881	102	360	411
у тому числі: фонд споживання	2211	328	843	988	877	101	359	409
інше споживання	9	1	3	4	4	1	1	2
Зовнішнього ринку (експорт)	300	40	10	250	154	22	6	124
Пропозиція продукції	2520	369	856	1242	1035	124	366	535
Внутрішнього ринку – всього*	2280	360	750	1140	964	119	341	496
в тому числі: власне виробництво	2280	360	750	1140	964	119	341	496
Зовнішнього ринку (імпорт)	240	12	106	102	71	5	25	39
Споживання на одну особу, кг за період	51,9	7,7	19,8	23,2	x	x	x	x

Примітка. *Без урахування тимчасово окупованої території АРК і м. Севастополя.

Джерело: побудовано на основі даних Держслужби статистики та Союзу птахівників України.

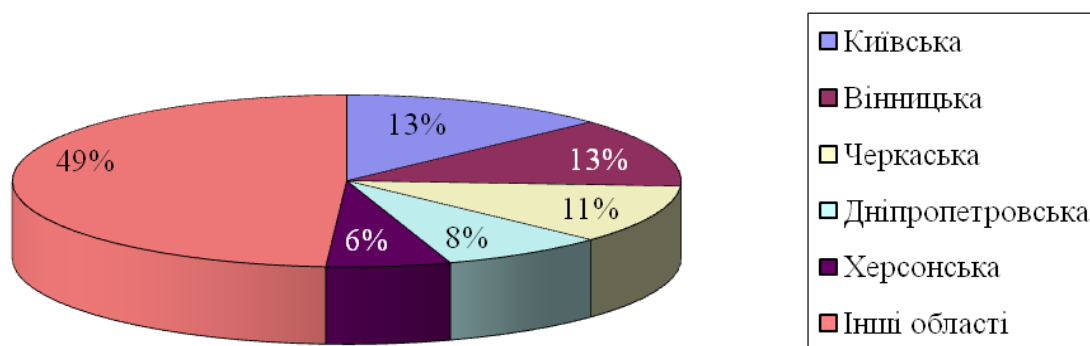

Рис. 1. Структура утримуваного поголів'я птиці всіх видів в Україні у 2016 р., %

Джерело: побудовано на основі даних Держслужби статистики України.

В Україні споживання м'яса за рік на одного мешканця у 2016 р. становило 52,5 кг, у 2017 р. очікується його зменшення до 51,9 кг, зокрема споживання м'яса птиці очікується на рівні 23,3 кг [5]. Споживачі віддають перевагу більш дешевому м'ясу птиці. Для порівняння, ФАО прогнозує, що у розвинених країнах у середньому на одну особу споживання м'яса зросте до 97 кг у 2030 р. порівняно з 87 кг у 2005–2007 рр. Нині в середньому щоденний раціон

мешканця країни становить близько 100 г м'ясних продуктів з варіацією від 250 г (у розвинених країнах) до 20–25 г (у найбідніших) [5; 6].

Відповідно середньодушове споживання населенням м'яса та м'ясопродуктів відстає від 2016 р. на 4,4 % або 1 кг і становило за п'ять місяців 2017 р. 20,5 кг з розрахунку на особу [3]. Рекомендована Міністерством охорони здоров'я річна норма споживання м'яса однією особою становить 80 кг, тому внутрішній ринок м'яса має резерв для збільшення споживання. Ця ситуація може позитивно позначитися на виробництві м'яса птиці за рахунок покриття резерву споживання саме продукцією птахівництва.

Ринок м'яса птиці загалом характеризується позитивними зрушеннями, але на ньому є й фактори впливу, що стримують розвиток. До них, перш за все, відносять виробничі витрати. Навіть ураховуючи сучасні технології промислового птахівництва, виробникам важко досягти бажаного економічного ефекту. У структурі витрат птахівників найбільшу частку займають корми (до 70 %) [8], тому ціни тримаються на високому рівні. Також протягом 2015–2017 рр. на сукупні витрати впливали зростання заробітної плати, подорожчання енергоресурсів, паливно-мастильних матеріалів, обладнання, ветеринарних препаратів тощо. Впливовими факторами протягом досліджуваного періоду були інфляційні процеси, девальвація національної валюти, нестабільна економічна та політична ситуація в країні, загострення конкуренції на ринку.

Також негативним фактором впливу на розвиток ринку м'яса птиці є низька купівельна спроможність населення. Ціни на м'ясо птиці в Україні протягом січня 2016 р. – травня 2017 р. зросли в середньому із 38,69 грн до 43,53 грн за кілограм залежно від регіону [3] (табл. 2).

Таблиця 2

Моніторинг цін м'яса птиці по областях України, грн/кг

Області України	2016 р., станом на:					2017 р., станом на:		
	30.01	30.03	30.06	30.09	30.12	30.01	30.03	10.05
Вінницька	39,00	38,21	39,09	41,83	42,03	42,30	42,56	44,18
Волинська	39,11	38,12	40,03	41,23	40,62	40,91	43,03	44,40
Дніпропетровська	38,87	37,13	38,75	40,65	42,78	42,78	43,43	41,62
Донецька	39,28	38,81	40,01	38,68	42,13	40,63	42,10	42,83
Житомирська	39,90	38,24	40,70	42,51	43,31	43,10	42,94	44,88
Закарпатська	39,62	38,94	41,53	42,75	42,41	42,82	43,48	44,69
Запорізька	38,38	38,28	37,35	41,64	41,05	41,80	41,01	42,97
Івано-Франківська	37,89	36,55	38,46	40,80	41,07	40,38	41,76	43,03
Київська	38,82	38,35	41,30	43,04	43,72	43,71	43,11	44,61
Кіровоградська	40,79	39,81	40,73	43,10	44,03	43,38	43,53	44,23
Луганська	34,70	37,08	38,94	41,56	38,94	40,91	40,87	42,83
Львівська	37,46	35,63	38,92	40,23	41,86	40,25	41,73	41,13
Миколаївська	37,40	37,87	38,40	40,51	40,92	39,39	41,51	44,10
Одеська	39,42	37,04	39,13	41,74	41,93	41,54	40,27	44,03
Полтавська	37,28	36,18	38,50	42,16	41,75	41,51	42,78	44,55
Рівненська	37,93	36,53	38,91	41,20	41,32	39,71	42,05	43,67

Продовження табл. 2

Сумська	41,49	39,82	39,93	43,95	43,21	42,43	43,93	45,09
Тернопільська	38,84	38,77	40,53	42,12	40,72	40,61	41,50	42,93
Харківська	36,12	33,81	37,49	41,47	41,11	41,93	41,93	42,32
Херсонська	40,23	37,55	39,86	43,83	41,29	41,28	42,68	44,25
Хмельницька	39,13	38,77	38,03	41,58	41,12	41,31	42,28	42,72
Черкаська	40,10	37,60	38,55	43,18	40,48	42,43	41,68	43,71
Чернівецька	39,96	37,36	40,74	41,95	43,10	43,06	43,42	44,65
Чернігівська	40,54	38,38	41,50	41,63	43,04	43,31	41,84	45,18
м. Київ	40,03	40,44	44,10	44,25	45,32	43,66	45,51	45,89
Україна	38,69	37,70	39,63	41,62	42,04	41,78	42,43	43,53

Джерело: дані Держслужби статистики України.

До кінця 2017 р. очікуваним є поступове зростання цін на м'ясо птиці. Однак, ціни на м'ясо курей не зміняться критично, оскільки птахівників дотує держава. Так, із 4 млрд грн дотацій держави сільгоспвиробникам у 2017 р. 3 млрд грн уряд виділив виробникам курятини [10]. При цьому птахоферми не платять податок на землю та за оренду землі. Якщо державна підтримка припиниться, зростання цін на курятину може становити до 30 %. Нині ціни зростають на ринку м'яса птиці поступово (рис. 2).

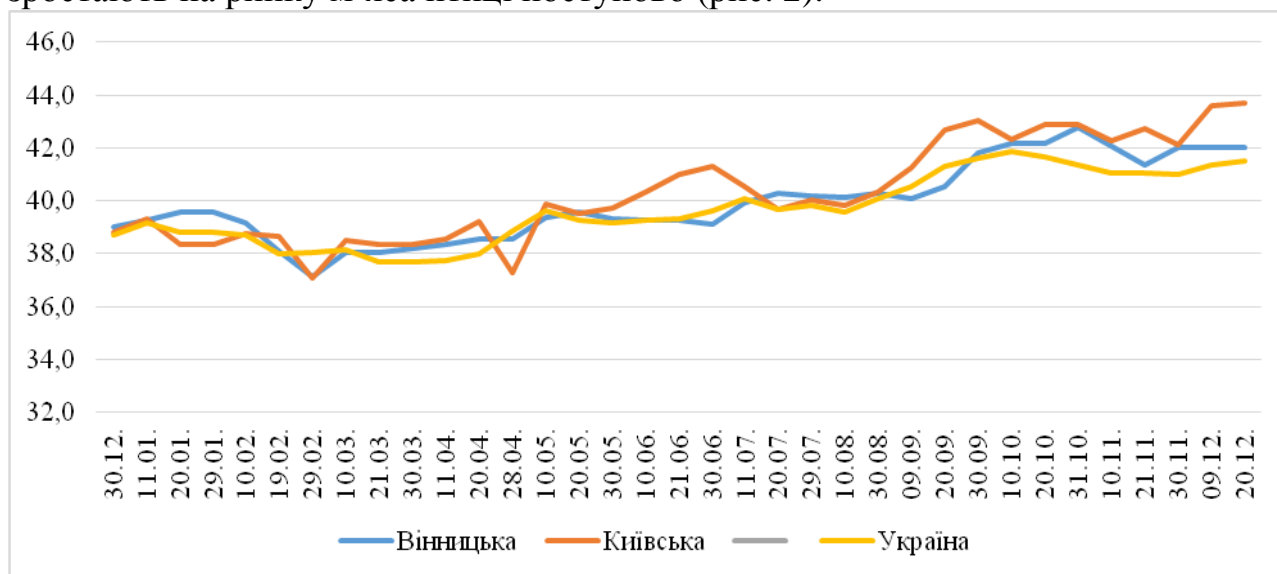

Рис. 2. Моніторинг середніх споживчих цін на птицю (тушки курячі) у 2016 р., грн/кг

Джерело: побудовано автором на основі даних Держслужби статистики України.

На основі порівняння цін на основні продукти в ЄС і в Україні ми можемо стверджувати, що за більшістю позицій українські ціни вже на рівні європейських, але щодо курятини вони нижчі приблизно на 30 %. Однак, не дивлячись на це, вартість м'яса перебуває вже на межі купівельної спроможності населення.

Позитивним моментом є те, що загалом експорт м'яса та м'ясопродуктів за п'ять місяців 2017 р. становив 154 тис. т (зріс на 50 % до січня – травня 2016 р.), імпорт – 71 тис. т (зріс на 11 %). Частка м'яса птиці в загальних обсягах експорту становила 80 % (124 тис. т, або на 42 % більше, ніж за

аналогічний період 2016 р.) [3]. Найвищим попитом українська птиця користувалася в Єгипті, Нідерландах, ОАЕ, Азербайджані [5].

Отже, пріоритетним напрямом розвитку є експортна діяльність підприємств птахопродуктового підкомплексу. У 2013 р. Україна увійшла до десятки світових експортерів м'яса птиці – 1,2 % у світовому експорті, у 2014 р. – 1,5 % [5]. Таким чином, серед десяти найбільших світових експортерів м'яса птиці Україна впевнено посідає дев'яту позицію. Основними імпортерами є Єгипет, Іран, Молдова, Казахстан, Вірменія, Грузія. Слід зазначити, що географія українського експорту значно розширилася за рахунок африканських ринків.

Птахівники традиційно відзначаються значними обсягами експорту. Так, за січень – липень 2017 р. було експортовано 168,3 тис. т м'яса птиці на 226,4 млн дол. США. Ключовими компаніями-експортерами курятини є “Миронівський хлібопродукт” (81,9 % від натурального обсягу експорту), “Миронівський завод по виготовленню круп і комбікормів” (3,6 %), “М'ясопереробний комплекс ЛТД” (2,6 %), “Агро–Овен” (1,5 %), “СМП” (1,2 %). У січні – лютому 2017 р. Україна експортувала 31,73 тис. т м'яса птиці і субпродуктів, що на 45,4 % більше, ніж за аналогічний період 2016 р. [5]. Також, ураховуючи євроінтеграційну політику України, необхідною умовою розвитку ринку м'яса птиці є постачання продукції в країни ЄС. Експорт до країн Європи протягом 2014–2016 рр. зріс щодо м'яса птиці – в 3,1 рази, тобто до 27,3 млн дол. США [5].

Для розвитку ринку м'яса птиці становить загрозу зростання імпорту. Так, імпорт м'яса птиці та субпродуктів протягом першого півріччя 2017 р. зріс на 38,8 % – до 16,08 тис. т, у грошовому еквіваленті – на 28 %, тобто до 6,4 млн дол. США. М'ясний імпорт, як і в попередні періоди, переважно представлений свининою та м'ясом птиці. При цьому імпорт птиці в січні – травні 2017 р. зріс на 47,0 %. Імпортують м'ясну продукцію в основному із Польщі та Німеччини. Частка імпорту у внутрішньому продовольчому споживанні в січні – травні 2017 р. становила 8,0 % [3].

Розвиток ринку м'яса є невід'ємним від забезпечення високоякісними комбікормами. У зв'язку із цим стратегічно важливим питанням є забезпечення розвитку вітчизняного ринку комбікормів. Ураховуючи нагальну необхідність стимулювання галузі кормовиробництва України, формування чіткої стратегії управління ринком кормів на основі діагностики наявних стратегічних альтернатив є вимогою часу. Цінова політика підприємств має бути спрямована на зниження собівартості продукції, в якій вартість кормів досягає 65–75 %.

Щоб визначити, як виробники впливають на сукупну пропозицію, попит і ціну товару, чи залишаються вони відносно незалежними і між ними немає домовленості щодо обмеження виробництва, попиту чи пропозиції з метою підвищення цін на товари, чи приділяють особливу увагу диференціації продукції, доцільно провести дослідження ступеня конкуренції на

внутрішньому ринку м'яса курей в Україні. Для визначення рівня конкуренції на цьому ринку м'яса використано індекс Харфіндела-Хіршмана (табл. 3).

Таблиця 3

Розрахунок індексу Харфіндела-Хіршмана для ринку м'яса курки

Назва підприємства	Обсяг виробництва, тис. т	Питома вага на ринку, %	$(a_j)^2$
Миронівський хлібопродукт	404	57,96	3359,67
Агромарс	114	16,36	267,51
Птахокомбінат "Дніпровський"	47	6,75	45,47
Агро-Овен	41	5,88	34,60
Володимир-Волинська птахофабрика	26	3,73	13,91
Улар	18	2,58	6,67
Птахокомплекс Губін	15	2,15	4,63
Агрофірма Ольховська	14	2,01	4,03
Агроукрптаха	9	1,29	1,67
Птахокомбінат "Бершадський"	9	1,29	1,67
Усього	697	100,0	-

Джерело: розраховано на основі даних Союзу птахівників України.

Аналізуючи розрахункові дані табл. 3, можемо зробити висновок, що на ринку м'яса курей в Україні одностайним лідером є Миронівський хлібопродукт, що займає майже 58 % ринку. Значення індексу Харфіндела-Хіршмана, що розраховують як суму часток ринку, перевищує нормативне значення більш як утричі $IXX = 3739,84$ (ринок вважається нормальним для конкуренції, якщо $IXX < 1000$). Таким чином, одне підприємство на ринку фактично є монополістом, а ринок є небезпечним для конкуренції.

Висновки. Згідно з проведеними дослідженнями кон'юнктури ринку м'яса птиці в Україні можемо стверджувати, що пропозиція цього продукту покриває попит на внутрішньому ринку, тобто ринок є збалансованим. Найбільше виробляють м'яса птиці підприємства Київської, Вінницької, Черкаської, Дніпропетровської та Херсонської областей, де зосереджені найбільші підприємства галузі птахівництва. Ключовим гравцем на внутрішньому ринку є "Миронівський хлібопродукт", що створює загрозу для розвитку конкуренції. Виробники реалізують свої конкурентні стратегії на внутрішньому та зовнішньому ринку. Імпортують українське м'ясо птиці в Єгипет, Іран, Молдову, Казахстан, Вірменію, Грузію. Перспективним є розширення експорту за рахунок африканських ринків, ЄС та Китаю.

Однак, не дивлячись на великий обсяг виробництва всередині країни, українські виробники м'яса птиці конкурують на внутрішньому ринку із виробниками Польщі та Німеччини. Тобто для розвитку ринку необхідно є державна стратегія та політика імпортозаміщення з метою розвитку вітчизняного виробництва.

Щодо цінової конкурентоспроможності м'яса курей, то слід відзначити той факт, що через інфляцію, девальвацію гривні, соціально-економічну та

політичну нестабільність відбулося зниження рівня платоспроможності населення. Протягом 2017 р. відбувається зменшення споживання, платоспроможний попит перебуває на межі скорочення. Наслідком такої ситуації може стати скорочення обсягу виробництва м'ясної продукції. До причин згортання виробництва можна також віднести: відсутність мотивації у виробників м'ясної продукції, диспаритет цін, низький рівень державної підтримки для малих виробників, складний процес сертифікації м'ясної продукції під час її експорту, а також зростання собівартості та зниження рентабельності виробництва. Перспективи дальших досліджень мають бути реалізовані в площині конкурентоспроможного розвитку підприємств птахопродуктового підкомплексу.

Список використаних джерел

1. Аграрний сектор економіки України (стан і перспективи розвитку) / М. В. Присяжнюк, М. В. Зубець, П. Т. Саблук та ін. – К. : ННЦ «ІАЕ», 2011. – 1008 с.
2. Danylenko A. Price parity in the agricultural sector as a guarantee of the national food security / A. Danylenko, L. Satyr, O. Shust // *Economic Annals-XXI*. – 2017. – № 164(3–4). – С. 61–64. <https://doi.org/10.21003/ea.V164-14>.
3. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ukrstat.gov.ua>.
4. Сендецька С. В. Птахівництво в особистих селянських господарствах : проблеми і перспективи / С. В. Сендецька // *Науковий вісник ЛНУВМБТ ім. С.З. Гжицького*. – 2014. – № 1. – С. 130–134.
5. Союз птахівників України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.poultryukraine.com>.
6. Формування попиту та пропозиції на ринках основних видів тваринницької продукції / М. М. Ільчук, І. А. Коновал, О. Ф. Кирилюк, І. С. Гурська. – К. : Нічлава, 2012. – 363 с.
7. Салькова І. Ю. Пріоритетні напрямки розвитку птахопродуктового підкомплексу АПК України / І. Ю. Салькова // *Економіка. Фінанси. Менеджмент : актуальні питання науки і практики*. – 2015. – № 4. – С. 35–42.
8. Салькова І. Ю. Інноваційне кормовиробництво – основа розвитку птахопродуктового підкомплексу / І. Ю. Салькова // *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. – 2016. – № 7. – С. 105–113.
9. Салькова І. Ю. Якість як необхідна передумова конкурентоспроможного розвитку птахопродуктового підкомплексу / І. Ю. Салькова // *Вісник Хмельницького національного університету*. – 2017. – № 2, Т. 2. – С. 122–125.
10. Підтримка аграріїв [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://minagro.gov.ua/budget>.
11. Mislabelling of beef and poultry products sold in Malaysia / L. Chuah, X. Bin He, M. E. Effarizah, Z. A. Syahariza, A. K. Shamila-Syuhada, G. Rusul // *Food Control*. – 2016. – № 62. – Pp. 157–164. <https://doi.org/10.1016/j.foodcont.2015.10.030>.

12. Diarra S. Poultry industries in the South Pacific region : issues and future direction / S. Diarra // *World's Poultry Science Journal*. – 2017. – № 73. – Pp. 293–300. <https://doi.org/10.1017/S0043933916001070>.

13. Small-scale poultry and food security in resource-poor settings : A review / J. T. Wong, J. de Bruyna, B. Bagnolabcg, H. Grieved, M. Li, R. Pym, R. G. Alders // *Global Food Security*. – 2017. – № 5. – Pp. 106–117. <https://doi.org/10.1016/j.gfs.2017.04.003>.

References

1. Prysyzhnyuk, M. V., Zubets, M. V. and Sabluk, P. T. eds. (2011), *Agrarnui sector ekonomiki Ukraini (stan ta perspektivi rozvitku)* [The agricultural sector of Ukraine: state and development prospects], NSC «IAE», Kyiv, Ukraine.

2. Danylenko, A., Satyr, L. and Shust, O. (2017), Price parity in the agricultural sector as a guarantee of the national food security. *Economic Annals-XXI*, no. 164(3–4), pp. 61–64. <https://doi.org/10.21003/ea.V164-14>.

3. The official site of State Statistics Service of Ukraine (2015), available at: <http://ukrstat.gov.ua>.

4. Sendetska, S. (2014), Personal poultry farms: problems and prospects. *Scientific Herald LNUVMBT them. S. Gzhytsky*, vol. 1, pp. 130–134.

5. The Union of Poultry Breeders of Ukraine (2017), Tendencies poultry production, available at: <http://www.poultryukraine.com>.

6. Ilchuk, M. M., Konoval, I. A., Kyrylyuk, O. F. and Gurska, I. S. (2012), *Formuvania popytu ta propozitsii na rinkax osnovnix vidiv tvarinnitskoi produktzii* [Formation of supply and demand in the markets main types of livestock production], Nichlava, Kyiv, Ukraine.

7. Salkova, I. (2015), Development trends of poultry grocery subcomplex of agroindustrial complex of Ukraine. *Economics. Finances. Management: issues of science and practice*, no. 4, pp. 35–42.

8. Salkova, I. (2016), The innovative feed production – basis of poultry produce subcomplex. *Economics. Finances. Management: issues of science and practice*, no. 7, pp. 105–113.

9. Salkova, I. (2017), Quality as a component of competitive development of poultry produce subcomplex. *Herald of Khmelnytskyi National University*, no. 2, pp. 122–125.

10. Ministry of Agrarian Policy and Food of Ukraine (2017), Support for farmers, available at: <http://minagro.gov.ua/budget>.

11. Chuah, Li., Bin He, X., Effarizah, M. E., Syahariza, Z. A., Shamila-Syuhada, A. K. and Rusul, G. (2016), Mislabelling of beef and poultry products sold in Malaysia. *Food Control*, no. 62, pp. 57–164. <https://doi.org/10.1016/j.foodcont.2015.10.030>.

12. Diarra, S. (2017), Poultry industries in the South Pacific region: issues and future direction. *World's Poultry Science Journal*, no. 73, pp. 293–300. <https://doi.org/10.1017/S0043933916001070>.

13. Wong, J. T., de Bruyna, J., Bagnolabcg, B., Grieved, H., Li, M., Pym R. and Alders, R. G. (2017), Small-scale poultry and food security in resource-poor settings: A review. *Global Food Security*, no. 5, pp. 106–117. <https://doi.org/10.1016/j.gfs.2017.04.003>.

How to cite this article? Як цитувати цю статтю?

Стиль – ДСТУ:

Салькова І. Кон'юнктура ринку м'яса птиці в Україні [Електронний ресурс] / І. Салькова // *Agricultural and Resource Economics : International Scientific E-Journal*. – 2017. – Vol. 3. – No. 4. – Pp. 124–134. – Mode of access : www.are-journal.com.

Style – Harvard:

Salkova, I. (2017), Structure of the poultry meat market in Ukraine. *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*, [Online], vol. 3, no. 4, pp. 124–134, available at: www.are-journal.com.